

РЕЧЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Культурологія»
Харківської державної академії культури (спеціальність 034 – культурологія, галузь
знань 03 – гуманітарні науки, кваліфікація – доктор філософії з культурології)

Освітньо-наукова програма (ОНП) призначена для підготовки докторів філософії зі спеціальності 034 – культурологія. Вона упроваджується в навчально-освітній процес у Харківській державній академії культури з 2016 року на профільній кафедрі культурології. Освітня програма має типову структуру і складається з шести розділів. Перший розділ включає загальну інформацію, мету, характеристику ОНП, інформацію про придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності та результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність. Другий розділ присвячено компонентам ОНП та їх послідовності, третій – формі атестації здобувачів вищої освіти. Четвертий розділ встановлює вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості реалізації програми. П'ятий та шостий розділи мають табличний формат та включають матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої-наукової програми.

За змістом формулювань першого розділу можна зробити висновок, що програму складено відповідно до західної академічної традиції Humanities, підготовки фахівців широкого гуманітарного профілю. І хоча згідно з нашим багаторічним досвідом іноземних стажувань, наразі в країнах ЄС і США перевага віддається вузькоспеціалізованому підходу, слід визнати – укладачі програми мали рацію. В українських реаліях широка загальногуманітарна підготовка полегшує майбутнє працевлаштування випускників програми й органічно доповнює їх професійноорієнтовану освіту, здобуту на бакалаврському і магістерському рівнях.

Обов’язкові та вибіркові освітні компоненти програми узгоджуються з особливостями програми. Назви більшості дисциплін («Культурологія», «Теорії та практики дослідження постсучасного суспільства») сформульовано настільки широко, що в них можна вмістити дуже ємний контент. З іншого боку, теоретична складова програми тільки би виграла від уведення предметів, які відображають сучасний стан гуманітарного знання, наприклад, гендерних студій, теорій і практик мультикультуралізму, пограничних/транзитологічних студій. Їх вивчення стало би у нагоді майбутнім докторам філософії з культурології при отриманні різноманітних міжнародних грантів, швидше відкрило би двері до участі в престижних академічних проектах і програмах стажувань.

Оскільки програма прямо передбачає здатність її випускників працювати в міжнародному контексті, не було би здивом встановити обов'язкову кількість кредитів, які мають викладатися виключно іноземною мовою.

Зміст третього і четвертого розділів повністю відповідає нормам українського законодавства, якими регулюються відповідні питання. П'ятий і шостий розділи є стандартними. Явних помилок у них не помітно. Альтернативних варіацій співвіднесення конкретних навчальних дисциплін із загальними і фаховими компетентностями, програмними результатами навчання може бути досить багато. І всі вони матимуть право на існування. У даному випадку, відповідні матриці розписано з урахуванням наявного складу викладачів ОП та їх бачення змісту тих предметів, які вони викладають у програмі вже декілька років.

У цілому рецензована освітньо-наукова програма може бути рекомендована для підготовки докторів філософії зі спеціальністю 034 – культурологія у Харківській державній академії культури.

Доктор філософських наук, професор
кафедри теорії культури і філософії науки
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Олена ТИТАР

